

Aan: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van: Jos Bosman, Louis Deen, Twan Schreurs,
Sven Arensman

Kopie aan: Directie EQUANS

Blad: 1 van 4

Referentie: n.v.t.

Onderwerp: Reactie consultatie actualisatie EML

Datum: 23-09-2022

In deze memo zet EQUANS Nederland haar reactie uiteen op de gepubliceerde consultatie betreffende de actualisatie van de EML. Als een van de grootste technisch dienstverleners van Nederland, biedt EQUANS veel van haar klanten ondersteuning bij zowel het uitvoeren van de Informatieplicht als de Besparingsplicht en krijgen wij zodoende in het werkveld veel te maken met de EML. Vanuit die ervaring, gebaseerd op de EML lijst van 2019 en de methodiek betreffende interpretatie van deze maatregelen die door de Ministeries is voorgeschreven, voorzien wij u van onze reactie.

1. ALGEMEEN

In het algemeen vindt EQUANS het belangrijk dat er in de omschrijving, interpretatie en handhaving op maatregelen een goede balans wordt gevonden tussen duidelijkheid en eenduidigheid enerzijds en ruimte voor maatwerk en individuele gevallen anderzijds. Wat daarom opvalt en lijkt te missen in de consultatie stukken is duidelijkheid over wanneer er afgeweken mag worden van een voorgeschreven maatregel indien er kostenverhogende factoren aanwezig zijn. Stel bijvoorbeeld dat een instelling een vergunningsproces te doorlopen heeft waardoor de kosten van een maatregel oplopen en deze buiten de 5 jaar terugverdientijd vallen. Mag deze instelling dan afwijken van de maatregel? Of dient een maatregel altijd uitgevoerd te worden, onafhankelijk van deze extra kosten? Deze zelfde vraag geldt voor andere kostenverhogende factoren, van technische, dan wel organisatorische aard; welke richtlijn wordt gehanteerd om deze wel/niet in aanmerking te laten komen? Hierbij lijkt ook een schijnbare tegenstrijdigheid te zijn opgenomen in de publicatie, waar in de bijlage, met arceringen, naar wordt verwezen.

Als aanvulling hierop, wil EQUANS vanuit haar ervaring met het realiseren van energiebesparende, technische oplossingen, het belang benadrukken van het bieden van mogelijkheden voor technisch betere oplossingen dan hetgeen in de EML lijst wordt omschreven. Sommige van die oplossingen vergen mogelijk meer tijd ter voorbereiding of het ophalen van een budget, dan waar in de handhaving door het Bevoegd Gezag rekening mee kan worden gehouden vanuit het handhavingskader behorende bij de Besparingsplicht op de EML. Hierbij kan gedacht worden aan het ombouwen van een volledige klimaatinstallatie naar een laag temperatuur tracé, waarmee middels warmtepomp technologie warmte/koude kan worden geleverd. Dergelijke, meer integrale oplossingen, raken aan meerdere EML en kunnen als geheel effectiever zijn dan het uitvoeren van individuele EML.

Tot slot valt in algemene zin de toepassing van economische randvoorwaarden in de EML op; iets dat in de vorige EML lijst ook tot veel verwarring in de interpretatie van de maatregelen leidde door zowel onze adviseurs als klanten. Zo worden bij diverse maatregelen dezelfde economische randvoorwaarden toegepast bij vervanging/realisatie op een zelfstandig moment als op een natuurlijk moment. Dit is in de praktijk zeer onwaarschijnlijk, aangezien bij een natuurlijk vervangingsmoment over het algemeen al een reservering is gemaakt voor kosten om de installatie of het onderdeel te vervangen.

EQUANS

Albert Heijnweg 1, 1507 EH ZAANDAM - Postbus 104, 1500 EC ZAANDAM
Tel. +31612842427
jos.bosman@equans.com - equans.nl

EQUANS is een handelsnaam van ENGIE Services West B.V.
Kamer van Koophandel nummer 33125470, statutair gevestigd te Amsterdam,
btw-nummer NL0037.90.289.B.01.

2. MAATREGELEN

Onderstaande terugkoppeling is primair gebaseerd op het document “Wijzigingsregeling EML internetconsultatie” en betreft vragen, onduidelijkheden en aanbevelingen op maatregelniveau.

PE1 - Plaats aanvullende platen in de platenwarmtewisselaar om de warmteoverdracht te vergroten.

Deze maatregel is erg breed omschreven en onvoldoende specifiek. Economische kaders ontbreken, afgezien van dT > 6K van de media. Daarnaast is dit in de praktijk een onderzoeksmaatregel. De temperaturen van de media zelf zijn hierin ook van belang.

PF3 - Pas een drycooler toe voor de koeling van procesapparatuur.

De economische randvoorwaarde ontbreekt, zoals minimaal aantal bedrijfsuren, maar daarnaast zal dit tenminste ook een maatregel zijn voor een natuurlijk vervangingsmoment, eerder nog dan op een zelfstandig moment.

FA1 - Vergroot de persluchtbuffer.

Deze maatregel is lastig te toetsen indien a.d.h.v. een rondgang de maatregelen worden opgenomen. Er valt daarmee alleen op gemakkelijke wijze te toetsen op wel/geen buffervat aanwezig, waarbij een situatie met buffer überhaupt zeer onwaarschijnlijk is in de praktijk.

FA3 - Gebruik een blower voor het schoonblazen in plaats van een persluchtcompressor.

Bij hoeveel bedrijfsuren is het rendabel om een lokale blower aan te schaffen, en is deze maatregel dus van toepassing? Bij af en toe gebruik voor het schoonmaken van een onderdeel is deze maatregel waarschijnlijk niet rendabel; de economische randvoorwaarde is dus van belang.

FD1 - Plaats LED verlichting in koelcellen.

Deze maatregel is niet gespecificeerd met een minimaal aantal bedrijfsuren per jaar. Is de maatregel in alle gevallen terug te verdienen binnen 5 jaar? De ervaring leert dat in veel gevallen verlichting in koelcellen slechts weinig brandt.

FD17 - Gebruik restwarmte van de condensoren van de koelinstallatie

Voor deze maatregel zijn momenteel geen economische randvoorwaarden gedefinieerd, zoals het aantal bedrijfsuren. Dat is hier wel relevant om eventueel restwarmte gebruik rendabel te maken en een enigszins stabiele levering van warmte uit deze condensoren af te kunnen vangen.

ICT/Server ruimte maatregelen FE1 t/m FE4

Wanneer is er sprake van een serverruimte? Bijvoorbeeld vrije koeling toepassen in een kleine ICT ruimte waar een kleine split unit hangt, blijkt uit ervaring niet rendabel. In de vorige versie van de EML lijst werd nog gesproken over een ondergrens van 5 kW vermogen van ICT apparatuur.

FE4 - Pas vrije koeling toe in serverruimtes.

Vrije koeling via directe buitenlucht toevoer vereist aandacht voor voldoende lucht reinheid. Dit zou als technische randvoorwaarde moeten worden meegenomen, wellicht met aanbeveling voor een toetsingskader.

FG1 - Pas een laagdebiet afzuigkap toe bij grootkeukens.

Wat valt precies onder een grootkeuken? Dit is nu onduidelijk. Dit zou bijvoorbeeld met een bepaalde minimale ventilatiecapaciteit duidelijk gemaakt kunnen worden.

FG3 - Plaats een warmtepomp inclusief warmteterugwinsysteem in het afzuigsysteem van de keuken om de restwarmte nuttig in te zetten.

Geldt deze maatregel alleen als er via een luchtbehandelingskast wordt afgezogen? Waarom wordt hier dan niet direct gekozen voor warmteterugwinning door de warmte weer terug te stoppen in de aanvoerlucht? Gebruik van warmtepomp in deze toepassing lijkt overbodig. Is er daarnaast voldoende rekening gehouden met vetophoping in de warmtewisselaar, ongeacht toepassing van een warmtepomp? Dit kan warmteterugwinning uit afzuiglucht van een (groot)keuken in de praktijk een significant kostbaardere investering maken.

FJ1 - Pas een Power Optimizer toe.

Gaat het hier om een optimizer voor zonnepanelen of de stroomvoorziening van het gehele pand? Indien dit voor het pand bedoeld is, dan is de benaming niet goed gekozen. Netfilter of power quality is dan een betere benaming.

GA1 - Pas een energiebeheersysteem (EBS) toe voor beheersing van het energiegebruik.

Wat wordt hier precies verstaan onder rapportage functie, welke nadere eisen gelden hiervoor, en is dat voor elke gebruiker noodzakelijk? Is hier geen onderscheid meer in de mate van energie gebruik en voor elke categorie gebruiker hetzelfde? Hier was in de vorige EML lijst namelijk wel een onderscheid in.

GB1 - Isoleer spouwmuren.

GB2 - Isoleer platte daken (bovenop de dakbedekking)

GB3 - Isoleer platte daken (onder de dakbedekking)

En diverse andere maatregelen.

Waarom is het uitgangspunt hier dat er verwarmd wordt met gasketels? Ook bij stadswarmte, elektrische verwarming of andere technieken loont deze maatregel in zowel het terugdringen van het energieverbruik als ook reductie in CO₂ emissies. Mogelijk zijn de economische randvoorwaarden hier verschillend, afhankelijk van het energetisch rendement van de klimaatinstallatie (bijv. WKO met warmtepomp versus stadswarmte) en ingekochte energiedrager.

GC2 - Pas aanvullend een (hybride) warmtepomp toe met buitenlucht als energiebron.

Bij de randvoorwaarde wordt aangegeven "voldoende isolatie is aanwezig". Wanneer is er voldoende isolatie aanwezig? Maatregel is mogelijk ook al effectief bij lagere isolatiewaarde en hogere buitentemperatuur. Een duidelijker toetsingskader of verwijzing naar een hulpmiddel/bron zou hier kunnen helpen.

GC5 - Vervang in de luchtbehandelingskast stoombevochtiging door een watervernevelaar.

Er wordt gesproken over regelmatig gebruik in de randvoorwaarde. Wat houdt regelmatig gebruik in? Aanvullende technische randvoorwaarde: ook dient verwarmingsbatterij voldoende vermogen te hebben in verband met het vernevelen van water.

GE2 - Pas warmteterugwinning toe op een balansventilatiesysteem.

Technische randvoorwaarde: Hier ontbreekt in de voorwaarde nog de (maximale) afstand tussen de afvoer- en toevoerkast.

GF1 - Vervang TL-buizen door ledbuizen

Omtrent deze maatregel is veel discussie i.v.m. CE keuring van het armatuur. Ook is de ervaring dat het alleen 1-op-1 vervangen door LED buizen veel storingen geeft. Het is daarom de vraag of deze maatregel zowel doelmatig als technisch uitvoerbaar is.

3. BIJLAGE

In deze bijlage zijn twee paragrafen uit de Wijzigingsregeling opgenomen, die elkaar schijnbaar tegen spreken, betreffende de omgang met individuele situaties en uitzonderingen. De specifieke citaten uit deze paragrafen die elkaar lijken tegen te spreken zijn geel gearceerd.

Op basis van pagina 118 van het document Wijzigingsregeling

De EML zijn vastgesteld op basis van karakteristieken en gemiddelden. Per maatregel zijn randvoorwaarden opgenomen op basis waarvan de toepasbaarheid bepaald kan worden. Voor een specifiek bedrijf echter, kunnen de omstandigheden anders zijn dan de gemiddelden waarmee gewerkt is bij het opstellen van de EML. De terugverdiendtijd van een individuele van toepassing zijnde Erkende Maatregel kan voor een specifiek bedrijf of instelling daarom mogelijk korter of langer zijn dan vijf jaar. Als een individuele van toepassing zijnde maatregel een langere terugverdiendtijd heeft voor dit specifieke bedrijf of deze instelling, moet deze maatregel wel genomen worden. Het nemen van alle van toepassing zijnde Erkende Maatregelen is immers een instrument om invulling te geven aan de verplichting ter verduurzaming van het energiegebruik. Wanneer een bedrijf dat niet doet, omdat een voor de milieubelastende activiteit van toepassing zijnde specifieke maatregel een langere terugverdiendtijd heeft dan vijf jaar, wordt niet meer automatisch aangenomen dat wordt voldaan aan de verplichting ter verduurzaming van het energiegebruik zoals opgenomen in artikel 3.84 van het Bbl en artikel 5.15 van het Bal. Het bedrijf moet dan alsnog alle maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik met een terugverdiendtijd van ten hoogste vijf jaar in kaart brengen en uitvoeren en daarbij verder kijken dan alleen de EML. Het bevoegd gezag beoordeelt vervolgens of met dit specifieke pakket maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik wordt voldaan aan de eisen van de verplichting zoals opgenomen in artikel 5.15 van het Bal en artikel 3.84 van het Bbl. Kortom, voor de doelgroep waarvoor de EML geldt, kiest de uitvoerder van een milieubelastende activiteit of de gebouweigenaar om óf alle van toepassing zijnde Erkende Maatregelen te treffen óf om zelf aan het bevoegd gezag aannemelijk te maken dat alle maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik met een terugverdiendtijd van vijf jaar of minder zijn getroffen. Een uitvoerder van een milieubelastende activiteit of een gebouweigenaar die wel de EML-systematiek volgt, maar voor een specifieke maatregel een vergelijkbare maatregel wil nemen die tot meer energiebesparing leidt, kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag.

Op basis van pagina 121 van het document Wijzigingsregeling

Als een maatregel in een specifiek geval niet uitvoerbaar is kan de uitvoerder van een milieubelastende activiteit of de gebouweigenaar dit aangeven in de rapportage voor de informatieplicht. Bijvoorbeeld in geval er zeer kostbare aanpassingen nodig zijn om uitvoering van een specifieke maatregel überhaupt mogelijk te maken. Het is vervolgens aan het bevoegd gezag om te bepalen of het bedrijf de EML-systematiek volgt en of het aannemelijk is dat het bedrijf voldoet aan de plicht tot verduurzaming van het energiegebruik. Mogelijk kan het bedrijf een alternatieve soortgelijke maatregel treffen. Behoudens dergelijke specifieke gevallen, betekent het niet uitvoeren van toepasselijke Erkende Maatregelen, zoals hierboven aangegeven, dat er wordt afgeweken van de EML-systematiek.